

SUDSKA HRONIKA: SUDJENJE ZA GENOCID U PRIJEDORU

Author: [IWPR](#)
[ICTY](#)

Novinar otkriva detalje vezane za intervju s optuženim iz 1996. godine.

Tokom sve zustrije rasprave o tome treba li novinari uopste da svjedoce na

sudu, britanski izvjestac Ed Vuljami se prosle sedmice po peti put pojavio

u tribunalu kako bi iznova govorio o svojoj posjeti bosanskim logorima.

Vuljami je kao dopisnik lista Gardijan - zajedno sa Peni Marsal i Ianom

Vilijamsom iz ITN - posjetio logore Omarska i Trnopolje tokom 1992., i to

nakon sto je vodja bosanskih Srba, Radovan Karadzic, pozvao zapadne medije

"da se i sami uvjere kako nema koncentracionih logora" u onim dijelovima

Bosne koje kontrolisu Srbi.

Pomenuti poziv se Karadzicu obio o glavu, posto su se novinari iz obilaska

vratili s mucnim fotografijama zatvorenika, koji su bili sama kost i koza

i toliko prestraseni da se nisu usudjivali ni da progovore. Vuljami je

svedocio na sudjenju Milomiru Stakicu, predsjedniku prijedorskog Srpskog

kriznog staba, optuzenom za progon nesrpskog stanovnistva u doticnoj

oblasti i osnivanje tamosnjih logora.

Isti novinar je ranije svejdocio u sudskim procesima koji su vodjeni

protiv Tihomira Blaskica, Duska Tadica, Milana Kovacevica i trojice

strazara logora Keraterm. Njegove su se izjave temeljile ne samo na posjeti logorima, nego i na podacima do kojih je dosao prilikom razgovora sa Kovacevicem i Stakicem 1996. godine, dakle neposredno po okoncanju rata.

Sud je vec upoznat s detaljima Vuljamijevih razgovora s Kovacevicem - kao svojevremenim zamjenikom predsjednika Srpskog kriznog staba - medjutim nikada nije objelodanio razgovor sa Stakicem.

U intervjuu, Stakic je pominjao teske zlocine koje su Hrvati i Muslimani pocinili nad Srbima tokom Drugog Svjetskog rata. Rekao je da su devedesetih godina nova hrvatska zastava i predsjednik drzave Franjo Tudjman asocirali Srbe na tadašnji fasisticki, odnosno ustaski pokret.

Stakic je smatrao da su se Srbi suocili s pitanjem hoce li "pasti na koljena i otici u Jasenovac [ustaski koncentracioni logor za Srbe] po drugi put".

I dok je optuzeni tvrdio da je Omarska bila "istražni centar", Vuljamijeva posjeta je sugerisala nesto sasvim drugo. Njemu zapravo nije bilo dozvoljeno da razgleda citav logor, nego samo da obidje kantine, gdje je vidio kako grupa od 30 ljudi ubrzano jede supu i hljeb - kao svoj jedini dnevni obrok. Vuljami je pred sudom izjavio da su izgled i fizicko stanje

tih ljudi "govorili ono sto oni sami nisu smjeli da nam kazu". Jedan od zatvorenika mu je ipak rekao: "Ne zelim da vam govorim lazi, ali ne mogu ni da vam kazem istinu."

Novinari su potom odvedeni u Trnopolje, gdje im je bilo dopusteno da porazgovaraju sa zatocenicima koji su se nalazili iza bodljikave zice. Ti ljudi su tvrdili da su upravo stigli iz Omarske i Keraterma: govorili su o ubistvima i masakrima koji su se dogodili u tim logorima.

Nakon Vuljamijevog trodnevnog svjedočenja, sudsko vijeće je na vlastiti zahtjev pozvalo jednog svjedoka. Od bivseg sekretara Skupstine opštine Prijedor, Dusana Baltica, očekivalo se da objasni način na koji je dotično tijelo funkcionisalo tokom rata. Mada je prethodno odbijao da se pojavi pred sudom, i tokom svjedočenja izbjegavao direktne odgovore, Baltic je napokon priznao da je u to vrijeme najveći uticaj u skupštini imao upravo njen predsjednik, odnosno Stakić.

On je priznao i da je, nakon što su Srbi zauzeli grad, skupština preimenovana u krizni stab, ali je tvrdio da on lično nije bio član tog tijela. Svjedok je, po vlastitim riječima, prisustvovao sastancima samo onda kada bi ga "pozvali da razjasni neka stručna ili tehnička pitanja".

Focus: International Criminal Tribunal for the former

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/sudska-hronika-sudjenje-za-genocid-u-prijedo-1>